

Velja v Ljubljani:

sko leto . . . K 56—
pol leta . . . " 28—
štiri leta . . . " 14—
na mesec . . . " 5—

Velja po pošti:

sko leto naprej K 60—
za pol leta . . . " 30—
za štiri leta . . . " 15—
za en mesec . . . " 5-50

Jugoslavija

Plačano do

Licijalna knjižnica

Na plačane naročbe brez
prihajne denarja se ne
moremo ozirati.Naročniki naj pošiljajo
naročnine
po nakaznici.Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 63 mm
širok prostor za enkrat
30 vin., za večkrat popust.Uredništvo je na Starem trgu števil. 18. Telefon
števil. 360. Upravištvo je na Marjinem trgu
števil. 8. Telefon števil. 43.Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znak. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Wilson hoče, da bo sprejet njegov mir.

Spor na mirovni konferenci. Amerika grozi še vedno, da se umakne iz konference. Škof Mahnič izgnan v Italijo. — Nemčija ima plačati takoj 20 do 25 milijard odškodnine.

Ali se vračajo predvojni časi?

Predvčerajšnji „Slovenec“ priobčuje pod naslovom: „Kri je tekla“ članek, iz katerega povzemamo sledeče:

„Kmečka zveza“ je za nedeljo sklicala shod v Želimljah. Domači župnik, g. Erjavac je otvoril shod, vse zborovalce pozdravil, predstavil govornika in povabil navzoče, naj vsakdo po govoru pove svoje misli, stavi vprašanja, da se lepo pogovori o vseh zadevah. Pred šolo, kamor se je preselil shod vsled velikega števila zborovalcev, se je pred govornikovo mizico v polukrogu postavilo okoli 15 ljudi, morda tudi več, starejših in mlajših, ki so imeli v rokah šibe in palice. Po župnikovih besedah se nekdo od zadaj požene tem ljudem v hrbet, središče polukroga se zavalji proti župniku, obe krili pritiskata nanj od obeh strani, začele so sodelovati pesti in palice in župnik je bil v kratkem ves krvav po celi glavi, vratu, obleki in rokah. Na glavi sta obklesala z raztrganimi lasmi, iz kate-
mu zazijali dve rani, iz katerih je močno tekla kri. Napadalcem so hoteli navaliti tudi na dvojico poslušalcev, s krvjo okrvavljena župnikova glava jih ni stregla, storil je to šele revolver v rokah nekega poslušalca.“

V svojih nadaljnjih izjavah trdi „Slovenec“, da je bil napad dogovorjen in namigava, da so ga izvršili pristaši JDS. Pripoveduje tudi, da je dr. Lovrenčič nedavno na nekem shodu v Golem govoril proti duhovnikom.

Mi ne vemo, v koliko so pri napadu na župnika Erjavca sodelovali pristaši JDS in v koliko je razloge temu napadu iskati v strankarsko-političnih strasteh. Vse kako pamoramo priznati,

da se časopisje obeh tu v pošte pri-
hajajočih strank obnaša povsem ko-
rektno. Ko je pa v zadnjem času za-
čela postajati polemika v obeh glav-
nih strankinih glasilih nekoliko preveč
temperamentno, je deloval članek
dr. Tavčarja v „Slovenskem Narodu“
minule sobote kakor blagodejen mrzel
tuš. No, vrhu temu je treba priznati,
da je med vodilnimi pristaši obeh
strank na deželi vročokrvnih ljudi, ki
bi hoteli utopiti kar v žlici vode vse
politične nasprotnike. To so ljudje, ki
se tekom vojne niso ničesar naučili in
niso ničesar pozabili, ki sploh ne mo-
rejo živeti brez prepira in sovraštva.
Če se pomisli, da je ljudstvo tekom
vojne silno posurovelo, se ne bomo
čudili, da je o vsaki priliki priprav-
ljeno, da takoj preide od besed k
dejanjem.

Nimamo nikakih zvez z JDS, ven-
dar si dovoljujemo izraziti dvom, da
bi bili napad na župnika Erjavca za-
križili pristaši JDS. Nasprotno se mo-
rajo ta, kakor drugi slični pojavi pri-
pisati splošni ljudski psihozi, nastali
vsled vojne in njenih posledic.

Položaj naše inteligence — du-
hovne in posvetne — na deželi tekom
vojne je bil obupen. Morali so agiti-
rati za vojno posojilo, nabirati za razne
dvojimljive fonde itd. Seveda so bili
tudi ljudje, ki so delali vse to z vno-
jo, iz prepričanja in sovraštva do Srbov.
Toda ogromna večina je stala ves čas
verna na strani naroda ter sodelovala
pri raznih „patriotičnih“ zbirkah le
toliko, kolikor je to pač bilo nujno
potrebno, da se obvaruje pred ječo.
To treba razumeti in marsikdo bo
opustil težko obsodbo, ki jo je izrekel
nad tem ali onem. Toda ljudstvo tega ne
razume. Ljudstvo ne more razumeti,
kako mu morejo gotovi gospodje pri-

povedovati danes nekaj, ki je ravno
v nasprotju z onim, kar so mu pripo-
vedovali prej skozi štiril leta in z ozi-
rom na že omenjeno splošno posuro-
velost in občo ljudsko psihozo je le
umljivo, da nastopi ljudstvo tako hitro
pot nasilstva. S tem pa seveda še od
daleč ne mislimo, da bi opravičevali
ali celo odobraval nasilstva, kakršna
so se odigrala minulo nedeljo v Že-
limljah. Nasprotno je samoobsebi
umevno, da obsojamo vsako nasilje,
toda razumeti treba razloge, potem se
bo tudi marsikako stvar presojalo dru-
gače. Zahtevali smo in zahtevamo od
vseh onih vodilnih politikov, ki so se
pregrešili proti našemu narodnemu
ujedinenju, da se umaknejo iz jav-
nega življenja. Istotako pa tudi vo-
dilni pristaši posameznih strank na
deželi, ki so se preveč eksponirali za
stari režim, ne smejo javno nastopati
vsaj dotlej ne, da se razburjene strasti
gledstva nekoliko pomirijo. Pri tem
moramo pripomniti, da mi župnika
veleč. g. Erjavca ne poznamo in se
torej naša izvajanja ne nanašajo niti
najmanj na njegovo osebo, toda v
splošnem bi se moglo kaj podob-
nega, kar se je v nedeljo zgodilo
njemu, zgoditi o prvi priliki kakemu
pristašu JDS. Zatorej: Ne hodi med
ljudstvo, kdor nima čiste vesti!

Hrvatska in Vojvodina ter prehrana Slovenije.

Poslanci Gostinčar, Smodej in to-
variši so vložili na ministra prehrane
in prometa interpelacijo o težkočah,
ki jih delata uprava Hrvatske in Vo-
jvodine radi prehrane Slovenije. V tej
interpelaciji citamo med drugim:

Tako še vedno vladajo v Hrvatski
koruptne razmere in se naredbe mi-

nistrstva ne uvažujejo. Vsled svobodne
trgovine so odpravljene vse odpreme
izkaznice, vendar pa zahtevajo posa-
mezne gradjanske oblasti visoke vsote
za svoboden prevoz iz Hrvatske v Slo-
venijo. Za to imamo priče, dokaze in
potrdila slovenskih nakupovalcev, ki
niso prišli na Hrvatsko s spekulativ-
nim namenom, ampak v imenu vlade,
da odpomorejo bedi v Sloveniji. Tako
sta morala plačati odposlanca za ve-
likovski okraj Ludovik Šef in J. Mrkva
za izvoz dveh vagonov masti grad-
janski oblasti v Vukovaru 4000 K za
dovoljenje, nadalje je morala plačati
državna železnica v Ljubljani, zasto-
pana po svojem uradniku Andreju Me-
jaču 3000 K za prevoz 1½ vagona
masti. Mesto Osijek pa zahteva za
prevoz masti in slanine 20% prevoz-
nega blaga po maksimalnih cenah.

Razmere v Vojvodini so še veliko
slabše, ker se poverjenstvo za prehrano
v Novem Sadu na odredbe ministr-
stva za prehrano nič ne ozira. Ministr-
stvo za prehrano je v času vezane tr-
govine disponiralo pri poverjenstvu v
Novem Sadu za Slovenijo blizu 1000
vagonov raznih živil. Od vsega tega
ni Slovenija dobila niti ene desetine,
dasiravno je ministrstvo za prehrano
odposiljatelj opetovano urgiralo.

Da se razmere še danes niso iz-
premenile, dasiravno je bil odstavljen
bivši poverjenik za prehrano v Novem
Sadu, priča dejstvo, da kljub trem na-
redbam, ki so izšle dosedaj v pogledu
svobodne trgovine, trgovina z živili v
Vojvodini dejansko še danes ni svo-
bodna, ampak je vezana na odpreme
izkaznice; narodna uprava v Novem
Sadu dovoljenj ministrstva za prehrano
ne uvažuje ter samovoljno daje ne-
katerim izkaznice, drugim pa odreka.

Poleg Narodne uprave se vme-

VLADIMIR LEVSTIK.

67. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Po tehtnem preudarku so naložili Dorino mater,
profesorja in mladega Smučiklasa, da jih Jacques
odda po domovih; Grabunec je prisedel za vodnika,
čeprav je lezel sam v dve gube. Videč, da se nihče
ne sramuje pijanosti, je tudi grof odložil trezno
krinko, pomeknil klobuk nazaj ter iztresel par do-
mačih šal, ki so jih sprejeli vsi razen Fabine kot
izraz ljudomilega priznanja. Dočim pa je on od-
pravljaj ranjence, se je razgubila vsa ostala družba
razen Pohlinke in Vide, ki jima srce ni dalo hoditi
s pričami očetovega škandala. Še Dore ni bilo;
prijazila se je bila Divjakovim, čuteč, da ne doživi
nocoj ničesar levega več. Grof je ponudil gospe Ani
svoje spremstvo ter krenil z revama v mlačno noč.

Nebo se je bilo zjasnilo; naše krotke, vsem
grehom milostne zvezde so mežikale prizanesljivo na
stezice in drevorede, po katerih se je razhajal nade-
lani svet; pesmi in vriski so zamirali v šumenju alej,
nemogoči razgovori, gorostasne filozofije so se ogle-
šale in utrinjale kakor pogovori v sanjah; tik spredaj
je tožil pijanec tovarišu z oljnatim glasom o »nez-
vestobi ženskega srca«.

»Najmanj z desetimi ... se je poljubljala danes ...
tako ti povem ... In jutri me bo ... priganjala ...
kdaj jo poročim! ... Ti me ne ljubiš ... poreče ...

nu, dobro, zverina ... ali kaj bo z menoj ... ki si
me zapeljal ... in osramotil!»

»Poroči jo, da bo mir komedij!« je svetoval
glas treznejšega spremljevalca.

»O, saj ... budalo, ki sem ... cunja brez zna-
čaja in odločnosti! ... Tuje otroke bom pestoval ...
bogve čigave ... le svojih ne ...«

»Beži, beži! Oče ima troje sinov, sinovi troje
očetov — takšna je matematika življenja!«

Grof je zadržal korak, vedoč, da ženske nerade
poslušajo tako modrost vpricho moških svedokov.
Aromat noči je bil oživil siroti; Vida je spravila pre-
močeno rutico, mati se je osrčila ter začela napol
tožiti, napol izgovarjati Pohlina. Toda grof je gledal
na dogodivščino z zabavne strani; o profesorjevem
rodoslovju ni podvomil z nobeno besedo, čeprav se
je poznalo, da mu v srcu ne verjame.

»Nikarite mu očitati«, je prigovarjal gospe Ani
s trudnim in hkrati čudno potrtnim glasom. »In tudi
njim, ostalim, ne zamerite smeha ... Veselo je bilo
— moj Bog, človek je hvaležen, kadarkoli sme pre-
skočiti mejo vsakdanje prisiljenosti; razmahne se,
ponori kakor suženj na svobodi! Nu kajpak, Smu-
čiklas ga je dražil preveč; srce me je bolelo — saj
veste, kako spoštujem profesorja ... Toda krivda je
moja, vsa krivda! Težko mi je, milostiva, gnusno
mi je ... in vendar ne morem pomagati ... Ne so-
dite me!« je vzkliknil zdajci tako tesnobno, da sta
se obe prestrašili. »Fatum visi nad našimi glavami
— človek je zgolj kolesje, ki ga gonijo višje sile ...

in tuji grehi, če hočete ... Kriv sem pohujšanja, in
vendar ga nisem kriv; s srcem ne, ki je žejno le-
pote in dobrote!«

»Pohujšanja!« se je zavzela Vida. »Nihče ni bil
spodobnejši od vas! Ah, menda je res le pijanec
leško pri duši, kadar se vračajo z veselice ...«

»Spodobnejši od mene!« je povzel grof s tragi-
komično grenkobo. »Baš to je tisto; vaše besede
pričajo, da ste me imeli natihem za antikrista ...
Ne bojte se me, gospodična; vaš vdani prijatelj
sem — ne, sluga vaš, nič drugega ... Samo ne so-
dite me, ne danes, ne jutri!«

Vida in njena mati sta dolgo ugibali, kaj je
hotel reči s temi besedami; šele po mesecih je prišel
vseobči razpletljaj, ki je odkril poleg drugih skriv-
nosti tudi njihov pomen ... Tisti večer sta bili pre-
pričani, da tlači grofa moč vinskih trt; in ne po
krivem. Njegova hoja je prihajala negotova; umolknil
je in pazil samo še, da ga ne bi zaneslo v stran.
Molče so prišli do Gorenjske ulice, kjer je udarilo
izza vežnih vrat godrnjanje Pohlinovo in zdihovanje
hišnika Martina, ki je v potu svojega obličja po-
stavljaj humanista na noge. Toda gospa Ana je
preudarila spotoma toinono; v luči profesorjevih
grdi in častihlepnih nakan se je zdela grofova zaup-
ljivost hudo sumljiva, če ne naravnost preračunana.

(Dalje.)

šava v prevoz živit tudi vojaška oblast. Skrajni čas je, da se opusti vrhovna komanda, da izda naredbo na vse poveljnice, da je svobodna trgovina proglašena ter da se ne sme vojaštvo vmešavati v prevoz živit.

Nadejamo se, da poseže novi prehranjevalni minister dr. Korošec z železno roko v to korupcijo in očisti avgijev hlev! Da je ta naša nada opravičena, dokazuje, da je dr. Korošec o priliki svoje inšpekcije v Novem Sadu odpustil iz službe 40 uradnikov pri različnih uradih!

Naši delavci v tujini.

O delovanju naših emigrantov v tujini prihajajo le sporadična poročila, iz katerih je težko spoznati obseg naše propagande v tujini in intenzivnega dela posameznikov, ki so posvetili svoje moči službi domovine. Zlasti iz Amerike nimamo doslej skoro nobenih vesti. Je to tudi kosček naše zgodovine, in sicer morda ena najlepših strani iste! Že takoj ob izbruhu svetovne vojne so prihajali glasovi iz Amerike, da vstopajo naši izseljenci trumoma v prostovoljne oddelke, organiziranega dela pa menda vsaj v začetku med njimi ni bilo. Jugoslovanski odbor v tujini je spoznal važnost propagande v Ameriki, vsled česar je pravočasno poskrbel zanjo.

Kako se je cela propaganda razvila, nam še danes ni znano, vendar soditi po razburjenju, ki vlada v Italiji radi neuspehov lastne propagande v Ameriki, je moralo doseči delovanje naših emigrantov popoln uspeh. Največje zasluge ima pri tem za nas Slovence „Slovenska Narodna Zveza“ v Severni Ameriki.

Med drugimi, kateri so z vso požrtvovalnostjo delovali v Ameriki, je bil eden najboljših dr. Drago Marušič iz Opatjega Sela pri Gorici. Predno je prišel v Ameriko, je tudi doživel svojo Odisejo. Ujet avgusta 1914 od Rusov je odšel junija 1915 s svojim drugom dr. Tomo Šorlijem, notarjem iz Istre, v Srbijo, od tam z umikajočo se srbsko armado v Rim, kjer je bil uslužben pri srbskem poslanstvu, odkoder je bil poslan začetkom leta 1917. od Jugoslovanskega odbora v Ameriko. Sprva je bil ataširan pri poslanstvu v Washingtonu, na prošnjo Slovenske Narodne Zveze pa je odšel koncem septembra 1918 v Cleveland, kjer je deloval pri organizaciji do svojega odhoda. Koncem februarja letošnjega leta je zapustil Ameriko, iz katere je prinesel v dokaz priznanja slovenskemu prvoborniku dr. Korošču dragocen dar ameriških Slovencev, Sedaj deluje pri jugoslovanski delegaciji v Parizu skupaj s svojim drugom dr. Tomo Šorlijem.

Naše severne meje.

Še vedno ne dajo miru.

n LDU poroča dne 9. t. m. iz uradnega vira: Koroško, 8. t. m. ob pol 12. dopoldne in ob 6. popoldne so Nemci streljali s strojnimi in topovi v smeri proti Lušniku; dne 9. t. m. ob 1:10 zjutraj pa na našo stražo pri Hrenovicah, kamor so vrgli tudi tri ročne granate.

Mirovna konferenca.

Mirovna konferenca ostane brez konkretnega rezultata?

k LDU Kopenhagen, 8. aprila. (DKU) O političnem položaju v Franciji se pripoveduje v tukajšnjih dobro poučenih socijalističnih krogih: Pri francoskih socijalistih prevladuje mnenje, da bo ostala mirovna konferenca brez konkretnega rezultata, posebno kar se tiče teritorialnih vprašanj. Položaj Clemenceauja, ki nima zaslombe niti pri Lloyd Georgeju niti pri Wilsonu, je tako omajen, da se množijo govorice o njegovi demisiji vedno bolj in bolj. Njegov položaj je predvsem podminiran vsled njegovega nastopa napram Rusiji. — Velika demonstracija pariških delavcev, ki se je vršila v nedeljo, je takorekoč merilo revolucijanskih moči v širših krogih. So-

cijalistična stranka in konfederacija delavcev ste uprizorile nedeljsko demonstracijo edino-le radi tega, ker je bila v to prisiljena vsled elementarne moči razburjenih množic. Vprašanje pa je, če pride do takojšnjega revolucijanskega izbruha. Gre predvsem za to, ali bodo premagali do sedaj vladajočo brezdelnost, predno so delavci porabili svoje prihranke, ki so jih imeli že izza časa vojne mezde. Ako Wilson sedaj odpotuje, se najbrže ne bo vrnil do podpisa mirovnega dogovora.

Spor na konferenci. — Amerika se umakne iz konference?

k LDU Berlin, 8. aprila. (DKU) „Berliner Tageblatt“ poroča iz Haaga: Poročila o položaju si še vedno nasprotujejo: Anglija in Francija ste se naenkrat spojili in irdite, da je ameriški odpor edina, a skoraj že premagana ovira, da se ne more že pred Veliko nočjo naznaniti svetu mirovne zahteve. Nasprotno se iz Wilsonove okolice vedno trdi, da so evropske velesile krive, da ni prišlo do končnega dogovora in da je Wilson odločen informirati se o tem, ali bo njegov mir resnično sprejet. Drugače se bo Amerika umaknila in prepustila Evropo s tem, kar bi nato sledilo.

Politični pregled.

p Proti srbskemu šovinizmu.

„Obzor“ napada sarajevsko vladu, zekaj dovoljuje šovinistični „Srpski Zori“, da s svojim pisanjem zasleduje versko in plemensko gonjo v itak že dovolj razburkani Bosni in Hercegovini. List zahteva, naj se sarajevska vlada zavzame za pravice verskih in plemenskih skupin in naj vendar že enkrat obelodani takozvani „Črni kabinet“ narodnih izdajalcev za časa avstro-madžarskega režima v Bosni in Hercegovini. — Tudi „Riječ SHS“ razpravlja o srbskem šovinizmu v Bosni in Hercegovini in pravi, da je ena glavnih nalog JDS ustaviti to nenarodno gibanje, katero mora nadomestiti pravilno pojmovanje narodnega jedinstva.

p Kdo je kriv ljudske nezadovoljnosti? Lorkovičev glasilo „Novo Vrijeme“ napada centralno vladu in jo dolži, da je zakrivila splošno ljudsko nezadovoljnost. List zahteva, naj se naša država reši ministrske politike in naj vodi narodno politiko.

p Vlada prekršila ustavo. „Hrvat“ ostro napada centralno vladu, češ da je prekršila ustavo, ker je na svojo roko ustanovila novo ministrstvo za agrarno reformo in brez sporazuma z Narodnim predstavništvom.

p Starčevićanci in narodno ujedinjenje. „Hrvat“ zagovarja stališče Starčevićeve stranke prava ter poudarja, da je bila Starč. stranka edina, ki je za časa vojne zavzemala odkrito protiaustrijsko in ententi prijazno stališče ter tako pripravljala na narodni prevrat.

p Nov Radičev memorandum. „Riječ SHS“ poroča, da se je pojavil v Parizu nov Radičev memorandum, katerega razširjajo plačani italijanski emisarji. Memorandum temelji na znani Radičevi brzojavki na mirovno konferenco. „Riječ SHS“ ostro napada Radiča, ker je hotel prodati za par italijanskih lir svojo domovino italijanskemu varuštvo.

p Hrvati in madžarski železničarji. Posl. Kopač je imel v narodnem predstavništvu govor, v katerem je med drugim rekel: „Vem, da imajo v Zagrebu še danes pogodbo z ogrsko vladu, da vsi nameščenci, ki so bili prej pod ogrsko krono, ne morejo biti niti disciplinirani v Zagrebu, ampak se jih mora disciplinirati v Budimpešti. To ima vsak uslužbenec črno na belem v žepu. Ali se torej čudite, da na najvišjih mestih sedijo Madžaroni in pravijo: „Vi nimate pravice, nas soditi, naše sodbe morate poslati v Budimpešto. Kdo je to pogodbo naredil in podpisal? Poverjenik za promet v Zagrebu. Če je to znano gospodu železniškemu ministru, ne vem, ampak faktum je, da je pogodba tu, in imamo tudi uslužbenca, ki to

lahko dokažejo. Torej na podlagi te pogodbe so postali Madžari tako prokleto pogumni, da pravijo, da nima nihče nič komandirati kakor oni sami (Poslanec dr. Čorović: „Nije tako!“). Je tako, gospodje, saj imamo tu Zagrebčane, ki to prav lahko potrdijo“. Tu se gre vsekako za vprašanje, preko katerega se ne more preiti kar tako na dnevni red in mi se nadejamo, da bo osobito hrvatska javnost zahtevala energičnega pojasnila, koliko resnice je na trditvah g. Kopača.

Goriška, Trst, Istra izgubljeni?

Razne včerajšnje vesti iz Švice poročajo, da so pri reševanju jadranskega vprašanja Gorica in Goriška, Trst in Istra izven diskuzije. Gre le za Reko, ki bo najbrže svobodna luka pod protektoratom Italije. Politični krogi sodijo, da bo Dalmacija z vsemi otoki najbrže pripoznana Jugoslaviji. Taka rešitev jadranskega vprašanja bi pomenila kompromis med Wilsonom in Orlandem in skoro ni upanja, da bi mirovna konferenca sklenila drugačno rešitev.

Tako raznočerna poročila iz Švice. Znano je, da so švicarska poročila sploh zelo nezanesljiva. Ali je sploh mogoče kompromis med Orlandom in Wilsonom preko volje ljudstva? Kje so tako svečano proglašena načela Wilsona, da se narodov ne sme dati iz enega gospodstva v drugo, kakor kako mrtvo stvar? Ne, dokler ni padla zadnja beseda, nimamo nikakega razloga misliti, da je Wilson postavil svoja načela le radi lepšega.

Sicer pa: da vidimo. Pripravljeni bodimo na vse. Hočemo velik del našega naroda okovati v verige novega trpljenja, nove sužnjosti, ki je hujše, nego je bilo ono prvo. Toda ni nas uničila več kot tisočletno nemško suženjstvo, ne uniči nas niti italijansko barbarstvo, ki prihaja med nas — kakor poprej nemško pod krinko kulture, kateri dostavlja v besedah še lepe fraze o svobodi, a prinaša v dejanju verige. Smo razrušili turško cesarstvo in cesarstvo Habsburžanov, pa ne bi mogli razrušiti kraljestva italijanskega imperijalizma? Mala Srbija je osvobodila sedem milijonov jugoslovancev izpod jarma Habsburžanov, pa trinajstmilijonska država Srbov, Hrvatov in Slovencev ne bi mogla osvoboditi enega milijona Italiji prodanih bratov? Ne, ne! Mi ne odnehamo, dokler ne bo svoboden slednji naš briški in istrski kmet! Kvišku srca!

Pokrajinske vesti.

kr Narodna čitalnica v Kranju priredi v soboto 12. t. m. v sokolski telovadnici umetniški koncert s sodelovanjem gđ. Hane Pirhove-Igorove, operne pevke narodnega gledališča v Ljubljani, g. Riharda Zika, virtuoz na gosli ter g. Janko Ravnika, dirigenta nar. gledališča v Ljubljani. G. R. Zika, absolvent praškega konzervatorija, je združil o svojem vzporedju dve obliki vijolinske literature — komorno in virtuosno glasbo; Griegovo sonato v g-duru ter Dvořakov slovenski ples v a-duru. Gđ. H. Pirhova-Igorova istakotko absolventka praškega konzervatorija, razpolaga z izredno obsežnim v vseh legah polnodonečim glasom. Že imena Lajovic, Ravnika, Škrjanec, kojih skladbe si je pevka izbrala, med drugim pa svoj vzpored, nam jamčijo, da se nam bo predstavila interpretka moderne pesmi. Zapela bo i srbsko narodno Kontovičovo pesem „Pod pendžeri“ ter dve slovaški Novaka in Kovačevica. Vse točke spremlja na klavirju znani dirigent I. Ravnika. Vse podrobnosti o koncertu so razvidne iz vabil. Pri blagajni bode besedilo pevske točke na razpolago. Začetek točno ob pol 9. zvečer.

kr Španska muha na odru „Gledališkega društva“ na Jesenicah. O igri sami je že bila povedana kritika v „Slovenca“. Vprašanje, ali spada ta igra med vzgojno in izobraževalno sredstvo občinstva na deželi puščam odprto. Igralo se je vobče

jako dobro. Scenerija okusna. Režija, navzlic tuintamšnjem zastajanju tempa, nehibna. — Občinstvo, posebno mladi fantiči, ki se imajo za fante, naj bi opustilo neslane opazke med dejanji, posebno pa prepevanje med odmore, ker zaenkrat imamo na Jesenicah itak priliko, večkrat slišati koncerte, ki nam nasitijo naša glasbena ušesa — in poslušalnost.

kr Jesenice. Vsi večji kraji v Sloveniji si žele pridobiti kakšno srednjo, strokovno ali obrtno šolo. Tudi naši zavedni slovenski delavci si želijo kaj enakega — gotovo popolnoma upravičeno, ker šteje naša občina 10.000 prebivalcev in sosednja Koroška Bela in podobčina Dobrava skupaj gotovo 5000 prebivalcev. Industrija v teh krajih je na višku, saj se tu nahajajo največje tovarne Jugoslavije s skupaj približno 2200 delavcev. Ljudstvo je inteligentno in nadarjeno, toda kaj pomaga ko imamo le ljudsko šolo? Prej si je marsikateri delavec pritrgal od uš, da je poslal sina v gimnazijo v Kranj ali Ljubljano, kar je pa danes popolnoma izključeno. Kaj naj se radi tega pokopujejo mladi, ubogi talenti? Naši delavci, bodisi elektrarji, žičarji, valjači i. dr. so uživali v tujezemskih tovarnah največji ugled le doma so bili od raznih nemških predstojnikov vedno zapostavljani. Imeli bi nekdanjo nemško šulferajnsko šolo, ki bi nudila krasne prestore za recimo strokovno šolo, kjer bi se poučevala elektrotehnična veda in železna industrija. Zato, merodajne oblasti ne odlašajte s prepotrebno naobrazbo domačih ljudi, ki jih bo Jugoslavija bolj vesela, nego privdanih tujcev. Tudi učiteljsvo razbremenite — učencev je preveč, učnih moči premalo. Dobrih šol nam dajte in zavedno delavstvo vam bo hvaležno!

Dnevne vesti.

dn Goriški učitelji(ice) begunci se vabijo na sestanek, dne 18. aprila t. l. ob 2. uri popoldne pri „Zlatorogu“, kjer se bode vrnilo aktivnemu učiteljsvu dokumente, kateri so bili svoječasnno poslani Višjemu šol. svetu.

dn Pri današnjem II. promennadnem koncertu na Srbska kraljeva garda pod vodstvom kapelnika gosp. Rendla svirala v „Zvezdi“ med 5. in 6. uro sledeče skladbe: 1. Binčki: Koračnica „Na Drinu“. 2. Gomez: Uvertura „Il Guarany“. 3. Brodij: Veneč srbskih pesmi. 4. Rendla: Valček iz ruskih pesmi. 5. Leoncavallo: Fantazija iz opere „Bajazzo“. 6. Čížek: Koračnica „Juriš“.

dn Učiteljsvu! V 86. šteč. „Jugoslavije“ so opisane razmere na Koroškem. Kako bo pa na Štajerskem? Sedaj je imenovanih tja cela kopa. Kako je preskrbljeno za nje? Službo je nastopiti takoj — po ukazu. Ali je to demokratično? Z maršem je strašil avstrijski šimel, Sedanja odločujoča gospoda je menda ostanek onega nesrečnega sistema, kateri je tlačil ubogo učiteljsvo. „Učit. Tov.“ je nekoč pisal, da bo moral stopiti čez prag dež. šol sveta pravi demokratizem. Svobodna Jugoslavija je tu, a o svobodi za učiteljsvo ni govora. Na službeno mesto te kar odpravijo, kako boš tam živel, te nihče ne vpraša. Razne doklade so le za druge državne nameščence, učitelj mora shajati pri deljenem gospodarstvu s plačico, v ponos si mora šteti, da pride na zaupno mesto. To je vsa dobrota za te, narodni učitelj, ki ne smeš misliti na korito, ampak niti na to, kar bi moral dobiti kot državni nameščenec, pa naj bo s takimi ali takimi študijami, da je le državni nameščenec. Nas ne marajo napraviti za državne nameščence, da nam ni treba plačevati doklad, da smo vedno nekaj stopinj za drugimi, da bi bili pri praznih skledah pasje ponižni. Vedno enaka mera za nas. Če so se vsi vrage zarotili proti učiteljsvu, zlo-mili bomo tudi te peklenke verige. Zares svoboden učitelj bo mogel mirno delovati za narod — v šoli in zunaj šole, storil bo marsikaj več dobrega kot marsikateri državni nameščenec med — štirimi stenami. Kdor tega ne veruje, naj si zapiše na čelo, ker bližnja

bodočnost ga bo prav sodila. Svo-
bodem učitelj, a ne ubit od skrbi za
preživljanje, bo mogel delati za narod.
Toliko v vednost onim gospodom, ki
premeščajo učiteljsko z ozirom na
potrebe narodnega šolstva brez —
doklad. — Amen!

dn Tudi vzrok sedanje dra-
gine! „Slovenski narod, uradnikom
se zboljša plača“, tako so vpili v
podeljek fantički na frančiškanskem
mostu. Kaj si mora prebivalstvo vendar
misлити? Saj je popolnoma uverjeno o
resnici besed, katera nekateri z vso
silijo širijo, namreč: „Uradniki žro in
žro.“ Res je, po poročilih v časopisu
odgovarja navedeni stavek popolnoma
resnici. V teku enega meseca smo do-
bili: novo službeno pragmatiko; s
prvim aprilom se nam je plača naka-
zala v dinarjih, tako da so se zneski
v kronah potrojili; enkratni prispevek
in povišane draginske doklade so se
tudi že izplačale in danes 7. aprila
zopet še ena dobrota: „Ureditev pre-
jemkov državnih nastavlencev“ ali z
drugimi besedami, dosedanje draginske
doklade se povišajo za 100%. Kaj si
misli ljudstvo o nas, ko vedno čita o
zbolšanju uradniških plač? Vse na-
šete, mnogobrojne dobrote smo do-
bili, a žalibog samo na papirju, ki ga
pa ne moremo jesti. V resnici se naš
gnotni položaj niti za vinar ni po-
boljšal, uradništvo strada in hodi raz-
trgano okoli, kakor doslej. To javnosti
v vednost.

dn Iz železničarskih krogov.
Živimo v času splošnega razburjenja,
katero gotovi elementi med nami z
neresničnimi trditvami še umetno po-
množujejo in s tem gladijo pot svojim
nečednim namenom. Pribijemo za en-
krat, da je popolnoma izmišljena in
neresnična trditev, da bi bilo urad-
ništvo zahtevalo pri skupni vladi v
Belgradu zase višji nabavni prispevek
kakor za druge službenice. Ni res da
bi se bilo o tem sploh kdaj na kakem
sestanku ali shodu razpravljalo ali
sklepalo. Kdor take stvari „dokazuje“,
ali trdi sliši travo rasti. Trdi se dalje,
da je ravnanje državnih železnic
odjedlo železničarjem-beguncem be-
gungsko podporo. In kaj je resnica?
Ravnanje je le potrdilo vprašanje
deželne vlade, če so svoječasno izpo-
sojeni ali evakuirani železničarji zopet
prevzeti v službo naših železnic
in če službo tudi opravljajo. Kaj pa
je tudi moglo drugega storiti, kakor
potrditi resnico? Če pa je vlada na
podlagi te informacije ustavila priza-
detim nadaljno izplačevanje begunske
podpore, ali je potem krivo ravnanje
države? Smešno je iskati krivcev tam,
kjer jih ni. Poglejmo še gonjo radi
barak v Strnišču. Razširjajo se tenden-
cijske vesti o ušeh in raznovrstnih
drugih nedostatkih, ki jih morajo baje
prenašati tam nastanjeni železničarji.
Kaj vsega ne vidijo razni „prijetelj-
je železničarjev!“ Tisti železničarji pa,
ki so se vrnili iz Strnišča in zopet na-
stopili službo, zatrjujejo, da so bili tam
v splošnem zadovoljni, da stanovanja
sanitarnim zahtevam popolnoma od-
govarjajo in so razmeroma udobna.
Ne bavili bi se s tem, da gonja ni
brez vsake stvarne podlage in tako
sistematična. Med železničarji je še
dovolj treznih ljudi, ki ljubijo svojo
svobodno domovino, in tem so na-
menjene te vrstice. Vsi vemo, da ži-
vimo težke čase in da v Belgradu
nisimo našli onega razumevanja za naš
položaj, kakor ga terjata naše delo
in prospeh naše domovine, posebno
pa prospeh naših železnic, vemo pa
tudi, da se železničarju v Nemški Av-
striji kljub stiski godi še vedno slab-
še, kakor nam, in da peščici tistih
ljudi, ki hoče danes med železničarji
v kalnem ribariti, ni za blagor železni-
čarjev, ampak na tem, da napravi med
nami čimveč nereda in zmešnjav. Torej
železničarji, pozor pred takimi „prijat-
elji“.

dn Krivična rešitev vprašanja
državnih uradnikov. Dotatno k temu
članku z dne 9. aprila, ki je izzval v
vseh vrstah državnih nastavlencev
splošno priznanje in odobravanje, bi
bilo opozoriti še na sledeče slučaje
pravice v naši demokratični
državi. Priznana je, da so Slovenci

najbolj izvežbani uradniki v naši
državi — zato so pa tudi najslabše
plačani. Ako je dala Srbija svojim
uradnikom od 1. decembra 1918 na-
prej draginske dnevnice po 12 ozi-
roma 16 dinarjev, ter družinske pri-
spevke po 1 dinar na dan za vsakega
družinskega člana, zakaj ne da prav
isto tudi uradnikom Hrvatov in Slo-
vencem? Slovenskim častnikom ni
bilo treba prav nič zahtevati, da se
jih prizna enakovrednim z njih srb-
skimi kolegi. Vojni minister je uvidel,
da pač ne gre častnikom po narod-
nosti meriti prejemke, da so marveč
vsi enaki pred narodom, kateremu
služijo in da jim morajo biti nakazani
torej tudi isti dohodki. In uradniki —
ali ne služimo tudi vsi istemu narodu
in ne zaslužimo zato tudi isto plačilo?
Ali ne uvidi tega naša vlada v Bel-
gradu? Ali ni nje dolžnost, da stori
isto kot je storil to vojni minister?
Naj odpravi vse pokrajinske dragin-
ske doklade in enkratne prispevke, pa
naj nakaže vsem torej tudi Slovincem
in Hrvatom iste drag. dnevnice in druž.
prispevke kakor Srbom in to od 1. dec.
1918 naprej, torej tudi za nazaj, ka-
kor slednjim, in kakor je to tudi pri
častnikih spoznala za potrebno. To bi
bila edina pravična rešitev tega v naj-
kritičnejšem štadiju se nahajajočega
falce „uradniškega“, recte „državnih
nastavlencev“, vprašanja. S tako pra-
vično rešitvijo tega vprašanja bi bilo
odpravljeno na mah tudi drugo, prav
tako važno vprašanje. „Razdolžitev
uradništva“, če tudi ne popolnoma,
pa vsaj po veliki večini. Opozorjamo
na te kriče krivice odgovorne čini-
telje, ki naj upoštevajo, da se je edino
v naši kraljevini privredlo. „uradniško
vprašanje“ do take skrajnosti, kakor
v nobeni drugi državi. Da bi znale
postati posledice tako krivičnega po-
stopanja v kratkem nedogledne, na to
menda ni treba opozarjati. S. A.

dn Pri bosanskih železnica
so prosta tri mesta vlakovnih pregled-
nikov. Za to službo pridejo v poštev
vpokojeni vlakovni pregledniki ali za
to zmožni vpokojeni nadsprevodniki
jugoslovanske narodnosti, ki so še za
službo sposobni. Prijave sprejema do
vštevši 10. t. m. obratno nazorništvu
južne železnice v Ljubljani (belgijska
vojašnica objekt IV.)

dn Češkimi zemljemercem. Gla-
som odloka ministrstva financ z dne
15. marca 1919 Pr. št. 1363 je vlada
čehoslovaške republike naznanila, da
zemljemerci, ki služijo v kraljestvu
Srbov, Hrvatov in Slovincem nimajo
nobene upanja, da bi dobili mesto
na Češkem, ker je tam že itak veliko
zemljemercev brez posla.

dn Čehi odhajajo iz Bosne.
Pred kratkim je odšlo v dveh oddel-
kih 41 čeških železničarskih družin iz
Sarajeva. O vzroku odhajanja čeških
železničarjev iz Bosne poroča sara-
jevska „Jugoslavija“: Čehi so vprašali
na višjem mestu, kaj nameravajo z
njimi, ker so opazili, da se jih ne
gleda najbolje. Dobili so odgovor,
da njih odhoda ne bi ravno obžalo-
vali, ker je na žalost ravno med njimi
dosti takih, ki delajo tu republikansko
razpoloženje in delajo nezadovoljstvo
med narodom.

dn Sprejme se takoj hišnik,
vaje sodarske ali mizarske obrti in
dva zidarja. Stanovanje prosto, plača
po dogovoru. Naslov pove posredo-
valni urad za begunce v Ljubljani,
Dunajska cesta 38.

dn Ni uradnik grofa Bom-
bellesa. Tajništvo grofa Bombellesa
v Opeki nam piše: Umoljavamo uljudno,
da izvolite na Vašo višest u Vašem
cijenjenom listu od 3. IV. br. 83. otis-
nuto pod „Pokrajinske vijesti“ LDU
Maribor, uvrstiti slijedeći ispravak:
Jaroslav Kalkus nije kako je on is-
kazao činovnik u upravi grofa Bom-
bellesa u Vinici, jer je svoje mjesto
ovdje još mjeseca svibnja 1918. poradi
ustupa u vojsku, ostavio, ter je od
onda živio privatno u Beču.

dn Primorski begunci! V go-
stili pri Ludoviku Rošker, Wolfova
ulica št. 12, se shajajo vsi primorski
begunci. Kdor se hoče z znanci sni-
ti, naj pride v omenjeno gostilno, kjer
dobi od rojakov natančne podatke.

dn Žena in Sokolstvo. V petek,
11. t. m. ob 8. uri zvečer predava v
Mestnem domu v Ljubljani g. dr. R.
Fux: Žena in Sokolstvo. Vstop-
nina 1 K. Dijaki, dijakinje, Sokoli in
Sokolice so vstopnine prosti. Kobilni
udeležbi vabi odbor „Splošnega slo-
venskega ženskega društva“.

dn Klasifikacija konj v okr-
glavarstvu Ljubljana se prične 11.
aprila t. l. in se bo vršila po nastopnem
sporedu: 11. aprila za občino Šmartno
pod Šmarno goro, 12. aprila za Med-
vođe, 14. aprila za Zgornjo Šiško, 15.
aprila za Št. Vid in sicer za vasi: Št.
Vid, Polje in Trata, Kamna gorica,
Dolnice, Toško čelo, Vižmarje in
Guncelje. 16. aprila za ostali del šent-
viške občine. Posestniki konj iz zgoraj
navedenih občin morajo pripeljati svoje
konje v svrhu klasif. v Št. Vid pred
Čebanjevo gostilno. — Dne 23. aprila
za občino Dobrunje in sicer za vasi:
Štepanja vas, Gorenja Hrušica, Spod.
Hrušica, Fužine, Dobrunje in 24. aprila
za ostali del dobrunjske občine. Dne
25. aprila za občino D. M. v Polju in
sicer za vasi: Studenec, Slape, D. M.
v Polju, Vevče, Zgornji in Spodnji
Kašelj, Zalag in Podgrad, dne 26. apr.
pa za ostali del te občine. — Klasi-
fikacija konj za zgoraj omenjene ob-
čine se bo vršila pri Devici Mariji v
Polju pred Dimnikovo gostilno. —
Dne 28. aprila za občino Podgorica in
Čeručje, 29. aprila za občino Moste,
30. aprila za občino Ježica in sicer za
vasi: Kleče, Savlje, Ježica in 1. maja
za ostali del občine Ježica. Klasifika-
cija konj za rečene občine se bo vršila
na Ježici pred Alešovo gostilno. Po-
drobnosti teh klasifikacij vsebujeta, ka-
kor je bilo že večkrat naznanjeno, na-
redba Deželne vlade za Slovenijo št.
382, Ur. list št. LIV. in pa „Razglas-
je de klasifikacije konj“, Ur. list št.
LIX. na str. 175. — Okrajno glavarstvo
Ljubljana.

Društvene vesti.

dr Osrednji odbor Zveze jugosl. že-
lezničarjev ima sejo v petek ob pol 8. uri
zvečer v društveni pisarni v I. nadstr. Na-
rodnega doma.

dr Ustanovni občni zbor Zveze ju-
gosl. železničarjev podružnica Kranjska
gora se vrši 13. aprila pop. na postaji.

Gospodarstvo.

g Dinar in krona. Sarajevska
„Jugoslavija“ piše: Da so špekulanti
in brezvestni trgovci dosedaj dobro
izrabljali neurejeno stanje naše valute,
je obče znano. Mnogi so tudi kimali
z glavo, ko se je hotelo to vprašanje
urediti z žigosanjem papirnatega de-
narja in umetnim dviganjem dinarskega
kurza na škodo krone. Naivni so se
tolažili s tem, da bo vse pocenilo za
dve tretjini, ko se končno uvede di-
narska valuta, ker velja dinar okoli
tri krone. Tako so bržkone računali
tudi diletanti v našem finančnem mi-
nistrstvu, ko so uredili načrt za plače
uradnikov, dovolivši jim predvojne
plače v dinarjih in obrazloživši to s
smešnim utemeljevanjem, da je to prvi
korak k normalnim razmeram. Medtem
računa naša črešnja drugače. Doznali
smo, da se pri kupoprodajnih in na-
jemnih pogodbah, ki veljajo za dalje
časa, stavi karakteristični klavzula:
Najemnina znaša 100 kron, ako se pa
medtem uvede dinarska valuta — 100
dinarjev. Torej isti znesek v dinarjih,
a po današnjem kurzu trikratno. Tega
pa ne delajo morda profesionalni
„čifte“, nego „gazde“, ki so polni
patriotizma in ki so danes vzeli iz-
ključni patent — za sposobnost za
vlado. Ako se bo to dalje izvajalo, se
bo finančno ministrstvo zapletlo v svoje
ženijske načrte, kakor piše v žimnate
zanjke, a kakšen bo rezultat vsega
tega, si more predstaviti vsak pameten
človek, kako ne oni, ki pri nas mislijo,
da so samo oni sposobni reševati taka
vprašanja.

g Uvoz kož v Slovenijo do-
puščen. Minister za obrt, trgovino in
industrijo Ribarac je na intervencijo
dr. F. Novaka dopustil promet s ko-
žami med Bosno in Hercegovino ter
Hrvatsko in Slavonijo ter s Slovenijo.
S tem je povoljno rešena prošnja in-
dustrijcev za uvoz kož v naše kraje.

Zadnje vesti.

Iz narodnega predstavnitva.

LDU Beograd 8. aprila. Na-
rodno predstavnitvo se je v današnji
seji bavilo s predlogom posl. Kri-
stana glede delne omejitve svobodne
trgovine ter zvišanja racij živil. —
Posl. Šegrič in tov. so interpelirali
glede vrnitve umetnin in dragocenosti,
ki so jih odnesli naši sovražniki iz
ozemlja SHS za prosveto. Minister
Ljuba Davidović odgovarja, da
delajo tozadevno največje težave ita-
lijanska vojaška misija na Dunaju, v
Budimpešti pa neurejene politične raz-
mere. — Na interpelacijo posl. Aga-
tanovića o bolgarskih grozodejstvih
v Srbiji je odgovarjal ministrski pred-
sednik Protić, da naši zavezniki niso
mogli verovati vestem o bolgarskih
zlodejstvih. Toda člani medzavezniške
komisije so ostrmili nad uspehom
svojih preiskav. Pričakuje, da bodo
veliki zavezniki določili pravično kazen
za te največje zločine v zgodovini in
da bo obenem izposlovali tudi nakna-
dno odškodnino za preostale žrtve.
Ko je mednarodna komisija končala
svoje delo v bolgarskem okupacijskem
ozemlju, je odšla v kraje, ki so bili
okupirani po Avstriji in Nemčiji. Po
teh krajih je dosedaj potoval že naš
veliki prijatelj profesor vseučilišča v
Lausannu gospod Reis, ki je ugotovil
še velik del zločinov avstroogorskih
in nemških oblasti. V imenu vlade se
mu ministrski predsednik iskreno za-
hvaljuje za njegovo delo.

Škofa Mahniča so odvedli v Italijo.

LDU Bakar, 9. aprila. Krškega
škofa dr. Mahniča so odvedle italijan-
ske oblasti v Italijo. O odgonu se po-
ročajo nastopne podrobnosti: 4. t. m.
ob šestih zjutraj je prišel k škofu ita-
lijanski častnik z brzojavko admiral
Cagnija, ki je dovoljevala škofu, da
se sme po svoji želji preseliti v Senj.
Častnik je nato spremil škofa na ita-
lijansko torpedovko, ki naj bi ga pre-
peljala v Senj. Na škofovo izrecno
zahtevo so mu dovolili spremstvo dveh
duhovnikov.

Ko je priplula torpedovka na od-
prto morje, je stopil pred škofa po-
veljnik ladje in mu izjavil, da je isti
trenutek prejel brezžično brzojavko iz
Reke, da škofa ne sme pripeljati v
Senj, temveč da ga mora odvesti v
Jakin. Vsi protesti škofovega spre-
mstva so bili zaman. Torpedovka je od-
plula v Jakin, kjer so škofa izkrcali,
njegova spremljevalca pa prisilili, da
sta se vrnila. O nadaljni usodi škofa
dr. Mahniča se ne ve ničesar.

Wilson vstraja pri svojih načelih?

LDU Berlin, 9. aprila. (DKU)
„Berliner Tageblatt“ baje doznava, da
ultimatum Wilsona resnično eksistira.
Wilson, da ima vtis, da bi ga navzlic
temu, da je bil pripravljen za konce-
sije, vendar docela odrinili z njegove
prvotne podlage 14. točk. Sedanji
ultimatum se more razumeti samo tako,
da motri Wilson sedaj evropske raz-
mere ostreje, nego na dan svojega
prihoda in da uvideva, da je preko-
račil mejo dopustnega. Američani v
Parizu govore že odkritosrčno o mo-
žnosti, da si bo ohranila Amerika pot
prosto, da bo, ako treba sklenila po-
seben mir; v tem primeru da bi se
Wilson vrnil v Evropo.

Roparski napad na skladišča žita in skladišča ameriškega rde- čega križa v Nemčiji.

LDU. Magdeburg, 8. aprila.
(DKU.) Danes ponoči je napadla obo-
rožena tolpa skladišča žita in tukaj-
šnjem pristanišču in jih deloma ople-
nila. Med vojaštvom in roparji se je
vnelo streljanje, ki je trajalo s presledki
več ur. Število žrtev še ni znano.
Roparji so odnesli blaga v vrednosti
kakih 700.000 mark. Med drugim so
bile oplenjene tudi barake amerikan-
skega Rdečega križa, v katerih je bil
shranjen živež za vojne ujetnike. Vsled
teh dogodkov je bilo v Magdeburgu
proglášeno obsedno stanje. Pri spo-
padih z roparji se je izkazalo, da je
večina garnizije zvesta vladi.

Bojijo se boljševizma v Jugoslaviji.

LDU Curih, 9. aprila. (ČTU) „Perseveranca“ poroča iz Pariza: Po ogrskem vzgledu žugajo sedaj tudi Jugoslovani z izročitvijo svojih dežel v roke boljševizma, ako ne dobijo zaželenih jadranskih posesti. List povdarja, da mora Italija napram grozečim zapletitvam na vzhodu in na Balkanu zahtevati zagotovitev meje med Alpami in Adrijom.

Nemčija bo morala plačati takoj 20—25 milijard. Ostanek v letnih obrokih.

LDU Pariz, 9. aprila. (Brezlično.) „Petit Parisien“ poroča: Finančni strokovnjaki, ki imajo nalogo, predložiti komisiji za odškodnino podatke, ki naj služijo kot podlaga za preračunavanje vojne odškodnine, še niso dokončali svojih študij. Vendar je svet četvorice nadaljeval razpravo o obnovi.

V glavnem je bil sprejet načrt, ki vsebuje predvsem odškodnino za škodo, katero bo morala plačati Nemčija. Treba bo določiti posamezne vrste izgub, ki pridejo v poštev pri odškodnini, kakor tudi vse izdatke, katere bodo morali nositi naši sovražniki. Najbrže bodo zahtevali od Nemčije takojšnje predplačilo v znesku 20 do 25 milijard, in sicer v obliki denarja, surovin ali dela. To vsoto si bodo razdelili zavezniki med seboj po gotovem ključu. Ostanek bo plačevala berlinska vlada v letnih obrokih.

Slovenci, Jugoslovani! Nabirajte za jugoslovanski obrambni sklad!**Aprovizacija.**

a Krušne komisije bodo uradovale v petek dne 11. t. m. od 8. do pol 1 ure popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in moko.

a Meso na rdeče izkaznice B bo delila mestna aprovizacija v petek, dne 11. t. m. in v soboto, dne 12. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: pop. od 1 do pol 2 štev. 1 do 200, od pol 2 do 2 štev. 201 do 400, od 2 do pol 3 štev. 401 do 600, od pol 3 do 3 od 601 do 800, od 3 do pol 4 štev. 801 do 1000, od pol 4 do 4 štev. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 štev. 1201 do 1400, od pol 5 do 5 štev. 1401 do 1600, od 5 do pol 6 štev. 1601 do 1800. V soboto, dne 12. t. m. dopoldne od 8 do pol 9 štev. 1801 do 2000, od pol 9 do 9 štev. 2001 do 2200, od 9 do pol 10 štev. 2201 do 2400, od pol 10 do 10 štev. 2401 do konca. — Stranka dobi 15 dkg na osebo.

Kislo zelje se dobi pri Jakopiču na Mirju. Stranka dobi na krompirjevo nakaznico dva kilograma za osebo, kar stane eno krono. — V. okraj, v petek 11. aprila, popoldne, od 2. do 3. štev. 1 do 450, od 3. do 4. štev. 451 do 900, od 4. do 5. štev. 901 do konca. — VI. okraj, v soboto, 12. aprila popoldne, od 8. do 9. štev. 1 do 400, od 9. do 10. štev. 401 do 800, od 10. do 11. štev. 801 do konca. — VII. okraj, v soboto popoldne od 2. do 3. štev. 1 do 300, od 3. do 4. štev. 301 do 600, od 4. do 5. štev. 601 do konca.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Proda se:

Spalna soba skoro nova, pisalna miza in druga lišna oprava se ugodno proda. Dolenjska c. 14, levo. 416

Fotografični aparat 9x13 „Erneman“, dvojni objektiv z vso pripravo proda poceni Ivan Žagar, urar Poljanska cesta 2, pritličje levo. 204

Kupi se:

Vinske sode 50—500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravništvo po „Vinski sodi“.

Pisarniška oprava se kupi. Ponudbe na upravo lista.

Pisalno mizo kupim. Ponudbe na upravništvo.

Špansko steno 3-6-4. metrov dolgo, leseno ali preoblečeno kupim. Naslov v upravništvu. 201

Luksus auto kupim. Cenjene ponudbe z z natančnimi navedbami na poštni predal 26. 190

Hišo v sredini mesta kupim. Ponudbe pod „Hiša v sredini mesta“ na upravo. 145

Službe:

Trgovčev sin izučen doma v špeceriji in manufakturi, star 19 let, želi v svrhu nadaljne izobrazbe primerne mesto. Vprašanja prosi pod „Trgovčev sin“ na upravništvo do konca t. m. 207 2 1

Šivilja za moške klobuke se sprejme. — Prednost imajo one, ki se razumejo na prodajo in so doma iz Savinjske doline. Avguštin Pirš, prodaja klobukov, Storje. 203

Razno:

Kdor od vračajočih se vojakov bi kaj vedel o Maksu Tence iz Sv. Križa pri Trstu se prosi, da sporoči proti povračilu stroškov na naslov Justina Vetrh, Laški trg št. 3, Toplice, Štajersko. Bil je ves čas vojne na Ruskem vjet. 209 2-1

Izdelujem pluge kakor tudi vse drugo kmečko orodje ter jih razpošiljam posamezno in v večji množini skupaj. Ludovik Malgaj, Gomijsko pri Celju. 208 5-1

Dobra nagrada! Dne 9. t. m. je neka ženska ubogi vdovi na trgu ob stojnicah branjevk z jajci in košmi ukradla iz žepa denarnico z zneskom 4600 K (en komad za 1000 K, čez 20 komadov po 100 K, ostanek v bankovcih po 50 K in 20 K). Če je komu kaj znanega, naj naznani na spodaj navedeni naslov. V slučaju pa, da je dotična vdova denar izgubila, naj poštini najditelj vzame 500 K, ostanek pa naj na svoj naslov vrne. Tatiči pustim ravno toliko in jo za sedaj prosim, da mi ostanek vrne, ker ona revna vdova denarja ne more povrniti. Marija Smid, Židovska ulica 1/II. 205

400 K nagrado onemu, ki mi preskribo stanovanje z eno, ozir. dvema sobama in kuhinjo, do 13. t. m. — Ponudbe pod „Stanovanje 1888“ na upravništvo lista. 168

Trgovina z mešanim blagom na deželi se pod ugodnimi pogoji odda. Kje, pove upravništvo. 195

Hišo z eno sobo, kuhinjo in vinsko kletjo, njiivo, vrtom in še posebej ležečo vinsko kletjo, pripravno za kakšnega vinotrčca, se odda v najem. — Išče se usnarski kompanjon, za večje podjetje. Komisijonirano. Oglasi se sprejmejo v podružnici „Jugoslavije“ v Ptuj, pod „Obrt“. 181

Naravno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih pokalic, kakor tudi 70 odstot. malinovo fondat-esenco za aromatiziranje kanditov priporoča: Destilacija esence Srečko Potnik, Ljubljana, Slemškovi ul. 27. Istotam se kupijo sveži, čisti olupki oranž po 15 K za kg. 183

Hiša v Slovenjemgradu se da z junijem v najem; obsega 5 sob, 2 kuhinji, klet, drvarnice in svinjski hlev, poleg velik vrt za zelenjavo. Električna razsvetljava v hiši. — Pojasnila dajeta iz prijaznosti notar dr. Ivan Winkler in trgovec Martin Pieterski, Cerklje

Jajca po 35 vin. kos razpošilja proti predplačilu, v originalnih zabojih, Martin Pieterski, trgovec, Cerklje pri Brežicah.

U Ljubljani putujućem si. občinstvu se preporuča Restavracija u Prešernovoj ulici 9.

Prazne vreče in suhe gobe

kupuje vedno in vsako množino ter plačuje najbolje 843

Firma J. Kušlan Kranj (Gorenjsko).

Trte naprodaj,

cepljene na Rip portalis, različnih kakovosti, prve in druge. — Cena trtam I. vrste 2 K, II. vrste 1 K. — Zglasiti se je osebno ali pisмено, dokler je še kaj zaloge pri posestniku (trtnarju) 887 10-1

Franco Horvat

Mostje, pošta Juršinci, Ptuj.

Trgovska spedijska in komisijska del. družba „BALKAN“ v Ljubljani ima v zalogi 915 3-1

OVES po nizki ceni.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Kupim vsako množino jabolčnika kakor tudi jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana 1., poštni predal šte. 163. 420 30 5

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. — Prodaja in razpošilja lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža. 917 20-1

Glavno zastopstvo

„Savinjske tovarne barv in lesnih izdelkov“

priporoča cenjenim odjemalcem prvovrstne barve, firnis, samokolnice itd.

Naročila sprejema 853

Ivan Ferlež, Celje.

Kupuje laneno seme po najvišjih dnevnih cenah.

Dražba.

Danes dne 10. aprila ob 9. uri dopoldne se bo vršila dražba sobne oprave in drugih stvari pri Balkanu na Dunajski cesti. 919

MILAN LAUŠ, Belovar

prodaja

moko, pšenico, krompir, koruzo

na drobno in debelo.

Pošilja tudi lahko v manjših množinah po pošti. 870

Kuruze

u klipovi i rubljene, pšenice, brašna, krumpira, zobi i suhe šljive na vagonu i na manje prodajem a kupujem šiške u svakoj kolišini. Ivan Pač, Sisak.

Gospodarska pisarna
Dr. IVAN ČERNE
Ljubljana

Miklošičeva c. 6. (Vis-a-vis hotel Union)

Bančna komisija, posojila, inkaso — trgovske informacije — financiranja, zbiranja, trgovske poravnave — promet z nepremičninami in podjetji — uprava premoženj, vterjavanje dolgov — izvedba deniške mnenja bilance, cenitve.

Urađuje od 8.—1/2. In od 3.—5. ure. Telefon 37. Zahtevajte prospekt.

Sprejemam

damske modne

SLAMNIKE

v popravilo v večji množini. OBLIKE na vpogled. 911 30-1

Slamnikarska obrt
VAL. MAČEK, Domžale št. 49

Javna dražba manufakturnega blaga.

Dne 10. aprila 1919 ob 10. uri dopoldne se vrši v skladiščih „Balkana“ na Dunajski cesti javna dražba raznega suknenežnega blaga. 913 3-1

VINO

staro in novo, 860 1

slivovko, rum i. t. d.

nudim po najnižjih cenah.

Kupujem

suhe gobe, dobre vreče in želod.

M. Rant, Kranj.

DR. IVAN MATKO

strokovni zdravnik za notranje bolezni

ordinira od pol 3. do pol 4. popoldne

v Mariboru, Stolna ulica 1, III. nadstropje.

VINO

belo, letnik 1918, 70 močno K 6-50 za liter

rudeče 1918, 80 K 7-60

temnorudeče 1917, 9-80 K 9-

iz kleti v Šiški odnosno kolodvor Ljubljana. — Trgovina vina **Milko**

Jesih, Ljubljana, Florijanska ulica št. 36. 853 6-1

NAZNANILO! Podpisani vljudno naznanjam, da sem otvoril

trgovino z delikatesami v Spod. Šiški, Kolodvorska cesta 150.

Za cenjeno naklonjenost se slavnemu občinstvu najtopleje priporoča z odličnim spoštovanjem

Karol Fava.